

[Indenrigsministeren]

den måde at mindske antallet af efterkassationer.

Forsvarsministeren har jo for nylig givet udtryk for regeringens holdning til det, lovforslaget vedrører. Det er sket i det svar til Folketingets forsvarsudvalg, der er optaget som bilag 1 til lovforslaget.

Svaret er stadig udtryk for regeringens holdning, og regeringen kan altså ikke støtte lovforslaget.

Som det bl.a. fremgår af svaret, finder regeringen, at lovforslaget, hvis det gennemføres, vil betyde spild af uddannelsen såvel for den enkelte værnepligtige, som ikke fuldfører sin uddannelse, som for den enhed, han forlader. En adgang til overførsel til civilt arbejde under tjenesten vil formentlig ramme militærets og civilforsvarets enheder tilfældigt. Man ved derfor ikke, hvor mange værnepligtige en enhed kommer til at mangle; man ved heller ikke, hvor mange flere værnepligtige der skal indkaldes.

Samtidig bliver uddannelsesprogrammet slået i stykker, ligesom afgang fra en enhed påvirker uddannelsen af de tilbageblevne negativt. Ud over uddannelsen af de enkelte værnepligtige sker der også en uddannelse i funktioner og mindre enheder, hvor samspillet mellem de enkelte er af afgørende betydning for enhedens funktionsduelighed.

De værnepligtige bliver i dag inden indkaldelsen orienteret om værnepligtstjenesten, herunder om mulighederne for at gøre værnepligtstjeneste ved civilt arbejde. De sættes herved i stand til, når de modtager indkaldelsesordren, at overveje og afgøre, om værnepligtstjeneste i forsvaret er uforeneligt med deres samvittighed.

Til trods herfor vil jeg imidlertid gerne se på, om yderligere information på dette område kunne medvirke til at nedbringe antallet af efterkassationer, og som sagt er jeg positivt indstillet over for eventuelle forbedringer af lægeundersøgelsen af de værnepligtige på sessionerne, også for derigennem at undgå efterkassationer.

Som sagt, regeringen kan ikke støtte det foreliggende lovforslag.

Korneliusen (S):

Socialdemokratiet er positivt stemt over for dette forslag fra SF og VS. Vi ønsker at bevare værnepligten, men vil samtidig sikre

de unges ret til at nægte militærtjeneste af samvittighedsmæssige årsager.

Vi er af den opfattelse, at det er bedst motiverende for forsvaret, hvis de unge opfylder værnepligten ud fra deres indstilling. Problemet er, at nogle unge starter på aftjening af værnepligt, men fortryder, når de oplever dagligdagen i værnepligtssystemet. Det bør give stof til eftertanke om vores måde at informere om militærtjenesten på.

Ved sessionen og i forbindelse med indkaldelse skulle den unge få et dækkende billede af, hvad militærtjenesten indebærer, samt overblik over alternativer, f.eks. civilforsvar og civilt arbejde, men informationen kan aldrig blive for god eller for omfattende.

Uanset dette mener vi, at den procedure, der flittigt anvendes med indlæggelse på militærpsykiatrisk afdeling og efterfølgende kassation og hjemsendelse, er unødigt og besværlig og i værste fald kan medføre problemer for den hjemsendte på et senere tidspunkt. Det kunne måske afklares ved at ændre registreringsmetoder m.v., men en effektiv løsning af problemet er som foreslået her at give mulighed for at fortryde, altså indføre en fortrydelsesret for de værnepligtige.

Det er brugt som indvending, at enheder på denne måde vil mangle mandskab, alt efter hvor mange der anvender denne fortrydelsesret. Det kan selvfølgelig give problemer enkelte steder, men mon ikke problemet bliver af et omfang, der kan klares ved en smidig administration? Forsvaret er jo i den gunstige situation, at mange søger frivilligt, hvilket mindsker antallet af værnepligtige og dermed måske også det her nævnte problem.

Socialdemokratiet støtter altså lovforslaget, men vi vil naturligvis under udvalgsarbejdet se nærmere på problemets omfang og mulighederne for at forøge informationen til alle unge, både de værnepligtige og dem, der søger frivilligt ind, bl.a. om muligheden for at kunne vælge mellem flere tjenestesteder. Samtidig vil vi søge at finde en procedure, der gør det muligt at fylde de huller ud i styrken, der opstår ved gennemførelsen af lovforslaget.

Alt i alt tror vi på, at det kan tilrettelægges rigtigt, og vi finder, at forsvaret er bedst tjent med, at de, der fortryder, hjemsendes på en for samfundet og ikke mindst for dem selv rimelig facon.